

UŽI SI SLOVENSKO – ROČNÉ OBDOBIA – ZIMA

STAVIAME SNEHULIAKA

(pracovný list)

PRED POČÚVANÍM

1. K obrázkom priradi výrazy, ktoré pomenúvajú zimné aktivity.

korčuľovať sa – robiť anjela – guľovať sa – otužovať sa – sánkovať sa – stavať snehuliaka

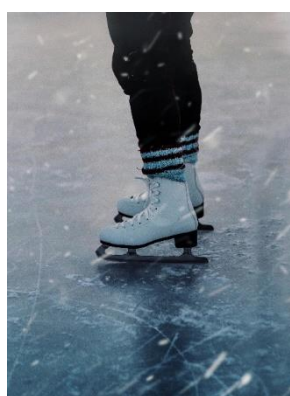
a)

b)

c)

d)

e)

f)

2. Čím zobia ľudia snehuliaka? Priraď slová k obrázku.

uhlíky – šál – konáre – hrniec – mrkva

PRI POČÚVANÍ

Video (9:32): [Snehuliacke rozprávky – Zákaz stavania snehuliakov](#)

1. Vyber správnu odpoveď.

1. Chlapci sa na ulici:

a) hrajú na schovávačku, b) guľujú, c) naháňajú

2. Snehuliak sa nemohol nastáhovať do mesta, pretože:

a) tam bolo málo miesta, b) tam nemali radi snehuliakov, c) tam nebolo dosť snehu

3. Zima v meste:

a) stála za to, b) stála za všetko, c) nestála za nič

4. Deti si stavali _____ snehuliakov.

a) bielych, b) zafúľaných, c) obrovských

5. Jedného dňa sa začali snehuliaci:

a) roztápať, b) strácať, c) skrývať

6. Po snehuliakoch začal pátrať:

a) policajt, b) inšpektor, c) detektív

7. Ľudia v meste videli na oblohe:

a) staré hrnce, metly a mrkvy, b) uhlíky, hrnce a mrkvy, c) staré varechy a mrkvy

8. Noc bola:

a) teplá, b) tmná, c) mrazivá

9. Snehuliaci utekajú:

a) niekam, kde je zima, b) niekam, kde je čistý vzduch, c) niekam, kde je slnko

10. Mestá sa nakoniec zbavili:

a) špiny a dymu, b) snehuliakov, c) detektíva

2. Dopln slová do textu zvučky k seriálu *Snehuliacke rozprávky*.

Desať, dvadsať, tridsať, dám vám (a) _____ príklad.

Koľko snehuliakov sa už (b) _____ na svete?

Neviete?

Kto by ich chcel zrátať, tomu začnú (c) _____ ,

že znášajú iba zimu, že môžu mať iba (d) _____ .

Bez mínusu sú vraj mínusoví.

Sčítavanie chce však plus, keď vieš, keď vieš, tak to (e) _____

(f) _____ je plačkanina,

samé plus, to nie je zima, samé plus, veď to je (g) _____ .

A preto – nikdy nespočítavajte svojich (h) _____ .

PO POČÚVANÍ

1. Spoj výrazy s ich významami.

a) nie je ani chýru o niečom

g) máte, čo ste chceli

b) zmiznúť bez stopy

c) všetko je nafigu

odísť, stratiť sa

d) chytiť niekoho pri čine

ironicky, negatívne, dosiahli ste svoj cieľ

e) ostať na stráži

nikto o tom nič nevie

f) je to vaša vina

všetko je nanič

odhaliť páchatelia počas skutku
sám sledovať situáciu

vy ste zodpovední za to, čo sa stalo

2. Vyber obrázok, ktorý ilustruje význam slova odvodeného od výrazu *sneh*.

a) Snehulienka

1.

2.

b) snehule

1.

2.

c) sniežik

1.

2.

d) snežienka

1.

2.

e) snežnice

1.

2.

3. Doplň slová do textu o histórii snehuliakov.

reklamách – poštových – bežný – dátume – metlu – prekvapení – deň – vyrovať – týždňov – januára – snehuliaka

18. (a) _____ sa oslavuje Svetový (b) _____ snehuliakov. Voľba padla na osemnásteho, pretože čísla v tomto (c) _____ pripomínajú snehuliaka držiaceho v ruke (d) _____. Ak sa pýtate, kedy sa snehuliak v histórii objavil prvýkrát, možno budete (e) _____. Bolo to už v roku 1380 v modlitebnom rukopise s názvom Kniha hodín, ktorý obsahuje ilustráciu postavy zo snehu. V stredoveku bolo stavanie snehových figúr pre ľudí spôsobom, ako sa (f) _____ s ťažkými životnými podmienkami – v roku 1511 napríklad obyvatelia Bruselu, ktorým niekoľko (g) _____ trvajúce mrazy úplne zastavili (h) _____ život, na uliciach stavali snehové karikatúry kráľa či miestnych kňazov. Až neskôr sa zo snehuliaka stal symbol zimy, ktorý vidáme aj v (i) _____, na pohľadniciach alebo (j) _____ známkach.

Upravené podľa: Staval ich už Michelangelo, sú v Guinnessovej knihe rekordov,

<https://braineer.hnonline.sk/notsorry/news/kultura/ostatne/96126172-toto-si-o-snehuliakoch-nevedel-staval-ich-uz-michelangelo-su-v-guinnessovej-knihe-rekordov>.

Snehuliacke rozprávky – Zákaz stavania snehuliakov

Rozprávač

Voľakedy dávno bolo v niektorých mestách tak málo miesta, že sa do nich v zime nemohol nasťahovať ani jeden snehuliak. Zima v tých mestách nestála za nič. Padal na ne špinavý, sivý sneh a o snehovej belobe nebolo ani chýru.

No a z toho snehu si deti stavali snehuliakov, zafúľaných sivuliakov¹.

Jedného dňa sa im však začali sivuliaci strácať.

Chlapec

Nemohol sa roztopiť! Veď je mráz!

Rozprávač

A na druhý deň zas. Postavili snehuliakov a v noci všetci záhadne zmizli bez stopy. Kto ich mohol ukradnúť?

Zlodejov, zločiny a záhady môžu vypátrať iba detektívi.

Chlapec

Keď si už ani tu nemôžeme stavať snehuliakov, potom je všetko nafigu!

Detektív

Ujmem sa toho prípadu. Musíte mi popísať tie zmiznuté osoby.

Rozprávač

Potom začal detektív snoriť po meste.

Detektív

Nevideli ste niekedy túto osobu?

Muž

Nie, ale zato som videl lietajúci starý hrniec!

Žena

Videla som v oblakoch lietajúcu metlu, ale potom som si povedala, že to nemôže byť pravda. Metly lietajú iba v rozprávkach.

Rozprávač

Detektív vypočúval aj jednu starú babku, ktorá vraj videla na nebi lietajúce mrkvy.

¹ Sivuliak = sivý snehuliak, slovo bolo vymyslené pre tento text.

Detektív

Staré hrnce, metly, mrkvy... No to bude spolu nejako súvisieť.

Ničiteľov snehuliakov musím chytiť pri čine!

Rozprávač

Večer sa chlapci vrátili domov a detektív ostal pri snehuliakoch na stráž. Bola mrazivá noc.

Detektív

Stojte! Stojte! V mene zákona! Už mi neujdeš! Kam si chcel zmiznúť, há? Nepustím ťa, kým mi neprezradíš, kam si chcel odletieť!

Snehuliak

Tam, kde je čistý vzduch. Tam, kde nie je špina! Je to vaša vina, že už nie sme bieli! Máte, čo ste chceli!

Detektív

Leť, kamarát, a maj sa tam dobre!

Chlapci

Kde sú naši snehuliaci?

Detektív

Odleteli do čistých krajín ako sťahovaví vtáci na juh!

Rozprávač

Deti mlčali. Mlčali? Hm, mlčali, ale nie dlho.

Na bránach, múroch a plotoch začali sa objavovať nápisy: Chceme biely sneh! Chceme čistý vzduch! Vráťte sa k nám, snehuliaci!

Odvtedy sa mestá zbavili dymu a špinavých sivých mrakov. Veď čo by človek neurobil pre deti a snehuliakov.

Autor videa: Slovenská televízia

Rok vzniku: 1993

Kľúč:

PRED POČÚVANÍM

1.

K obrázkom priradiť výrazy, ktoré pomenúvajú zimné aktivity.

a) robiť anjela, b) guľovať sa, c) korčuľovať sa, d) sánkovať sa, e) stavať snehuliaka, f) otužovať sa

2.

Čím zdobia ľudia snehuliaka? Priradiť slová k obrázku.

1. hrniec, 2. mrkva, 3. konáre, 4. šál, 5. uhličky

PRI POČÚVANÍ

1.

Označ správnu odpoveď.

1. b) guľujú, 2. a) tam bolo málo miesta, 3. c) nestála za nič, 4. b) zafúľaných, 5. b) strácať, 6. c) detektívi, 7. a) staré hrnce, metly a mrkvy, 8. c) mrazivá, 9. b) niekam, kde je čistý vzduch, 10. a) špiny a dymu

2.

Doplň slová do textu zvučky k seriálu Snehuliacke rozprávky.

(a) ťažký, (b) narodilo, (c) plakať, (d) mínus, (e) skús, (f) výsledkom, (g) leto, (h) snehuliakov

PO POČÚVANÍ

1.

Spoj výrazy s ich významami.

a) nikto o tom nič nevie, b) odísť, stratiť sa, c) všetko je nanič, d) odhaliť páchatela počas skutku, f) sám sledovať situáciu, e) vy ste zodpovední za to, čo sa stalo, f) ironicky, negatívne, dosiahli ste svoj cieľ

2.

Vyber obrázok, ktorý ukazuje význam slova odvodeného od výrazu sneh.

a) obrázok č. 1, b) obrázok č. 2, c) obrázok č. 1, d) obrázok č. 1, e) obrázok č. 2

3.

Doplň slová do textu o histórii snehuliakov.

(a) januára – (b) deň – (c) dátume – (d) metlu – (e) prekvapení – (f) vyrovať – (g) týždňov – (h) bežný – (i) reklamách – (j) poštových

Kľúčové slová: snehuliak, rozprávka, zima, zimné aktivity